

Sántha Kálmán Mentális Egészségközpont és Szakkórház Mentális Egészségvédelmi Lapja

2 o.

Integráció előtt...

12 o.

Nyitott kapuk...

6 o.

**Emberi utak
az idősgondozásban**

**Megalakult a Pszichiátriai
Szakmai Kollégium (13. o.)**

Döntés után, integráció előtt

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Közgyűlése 2009. február 26.-i ülésén úgy határozott, hogy a fenntartásában lévő kórházak (Jósa András Oktató Kórház Nyíregyháza, Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő Fehérgyarmat, valamint a Sántha Kálmán Mentális Egészségközpont és Szakkórház Nagykálló) további működését összehangolja, megőrizve ezzel a betegellátás színvonalát és a kórházak dolgozóinak munkahelyét. A döntés háttéréről Seszták Oszkárt a közgyűlés elnökét és Dr. Móré E. Csaba főigazgatót kérdeztük:

Biztonságban a munkahelyek, és a betegellátás

Seszták Oszkár
a megyei közgyűlés elnöke

Seszták Oszkár a megyei közgyűlés elnöke szerint Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Közgyűlésében már évek óta - pártállástól függetlenül - újra és újra előkerült a javaslat, hogy a megye kezében levő egészségügyi intézmények jobban összehangolhatnák tevékenységüket, segíthetnék egymás működését. Ezt a konszenzust erősítette meg a döntés melletti 40 igen szavazat és mindössze három tartózkodás.

Az elmúlt időszakban a kórházaink vezetősége, munkatársai és a megye komoly erőfeszítéseket tettek a pénzügyi egyensúly

megteremtésére, azonban az alulfinanszírozottság veszélybe sodorta a minőségi betegellátás biztosítását, a kórházak pénzügyi egyensúlyát. Az egyes intézmények szintjén már nem maradtak tartalékaink, nincs mód további megtakarításra. A betegellátás és a dolgozók érdekei azt kívánták, hogy a helyzet körültekintő vizsgálata után - fő szempontként szem előtt tartva a munkahelyek megőrzését - újra meghatározzuk a rentábilisan fenntartható egészségügyi intézményrendszer további működésének kereteit. A megyei közgyűlés ezért úgy döntött, hogy a megye kórházait a jövőben 100%-ban megyei önkormányzati tulajdonban lévő korlátozott felelősségű társaságokkal irányítja, abból pedig holdingot hoz létre. A kórházak összevonása a megyei önkormányzat részéről csak megfelelő garanciákkal képzelhető el, ezért a fenntartó tulajdonos az egészségügyi intézmények dolgozóinak továbbfoglalkoztatását biztosítja, az egészségügyi ellátáshoz szükséges vagyont pedig továbbra is közösségi tulajdonban tartja - indokolta a döntést Seszták Oszkár, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke, aki hozzátette: **A modellértékű struktúra lehetőséget biztosít majd az intézmények összehangolt, gazdaságos működésére, a betegutak hatékonyabbá tételére, az intézményi erőforrások optimálisabb kihasználására, miközben nem kerül veszélybe a betegellátás folytonossága.**

Az új szervezeti forma kialakításának segítségével, az elvárások szerint az egészségügyben feszültséget okozó finanszírozási nehézségek is kiküszöbölhetőek lesznek. **Fontos kiemelni, hogy a megyei közgyűlés 2/2009 (II.26) számú határozatában rögzítette, hogy a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat az intézkedésekben érintett minden munkavállaló számára továbbfoglalkoztatási lehetőséget biztosít a megyei önkormányzat részéről megalapítandó gazdasági társaságok-**

ban. Ugyanezen határozatában a Megyei Önkormányzat kifejezte szándékát arra vonatkozóan is, hogy az egészségügyi közfeladat hatékonyabb teljesítése érdekében érintett önkormányzati vagyont továbbra is az önkormányzat tulajdonában tartja. Az egészségügyi vagyont védelme kiemelkedően fontos, hiszen ez nyújthat megfelelő garanciát a munkahelyek megőrzésére.

Van egy másik fontos biztosítékunk is - hangsúlyozta az elnök -, ez pedig nem más, mint a "Pólus projekt" sikere, hiszen ez hosszútávon biztos alapot teremt a munkahelyek megőrzésére. Megkezdjük, és tovább folytatjuk a megbeszéléseket az érintett egészségügyi intézmények szakszervezeteivel, hogy egy olyan mindenki részéről elfogadott kollektív szerződést készítsenek, amely a közgyűlés részéről biztosított garanciális elemeket és a dolgozók érdekeit egyaránt rögzíti. Közös ügyünk, hogy a gyógyítás biztonságát megőrizve betegeink magas szakmai színvonalú egészségügyi ellátást kapjanak, szakorvosaink és a szakdolgozóink pedig megtalálják nálunk számításukat, ezért a megyei önkormányzat bízik a szakszervezetek és a kórházi dolgozók együttműködésében, támogatásában.

Értékek megőrzése

Dr. Móré E. Csaba
főigazgató

Dr. Móré E. Csaba főigazgató szerint Magyarországon a makrogazdasági trendek negatívan befolyásolták az egészségügyi intézmények hosszú távú gazdálkodását, és azt is látni kell, hogy a költségvetési szervek keze gúzsba van kötve. A jelenlegi piaci környezetben kiemelt jelentősége van, hogy időben és rugalmasan tudjanak az intézmények reagálni a gazdasági kihívásokra.

- Ezért maximálisan egyetértek szakkórházunk gazdasági társasággá alakításával, annak ellenére, hogy intézményünk egy következetes gazdálkodás mellett pozitív szaldóval zárta a 2008-as esztendőt - mondta a főigazgató.

llett pozitív szaldóval zárta a 2008-as esztendőt - mondta a főigazgató.

Azzal, hogy a Megyei Önkormányzat fenntartásában működtetett három kórház funkcionális integrációja létrejön, egy olyan struktúra jöhet létre, mellyel a megyében rendelkezésre álló járó és fekvőbeteg ellátás összehangolásával egy magasabb színvonalú betegellátást hozhatunk létre, amelyet eddig csak részben tudtunk kihasználni, ezzel megszüntethetőek a fehér foltok a betegellátásban - hangsúlyozta Dr. Móré E. Csaba, aki azt is kiemelte, hogy a pszichiátriai ellátásban is vannak olyan területei a megyének, ahonnan nagy távolságot kell megtennie a betegnek, hogy a járóbeteg ellátást igénybe vehesse. A fekvőbeteg-ellátásban a jövőben fontos lenne áttekinteni, hogy hol a legideálisabbak a feltételek a betegek gyógykezeléséhez.

A Sántha Kálmán Mentális Egészségközpont és Szakkórház az elmúlt évben kialakította a USP kórház modelljét, amellyel egyedülálló ellátási formát hozna létre, amelyben arra törekcsenek, hogy a nagy pszichiá-

riai kórképeket megfelelően elválasszák annak érdekében, hogy a betegek a legideálisabb körülmények között gyógyulhassanak. Teljesen más pszichoterápiás ellátásban kell részesülnie egy affektív, és egy adiktív betegnek. Nem mindegy a gyógyulás folyamatában, hogy egy szuicid fiatal felnőtt beteget egy idős, teljes ellátásra szoruló beteggel kezelnek-e egy helyiségben. Az elmúlt időszak tapasztalatai azt mutatják, hogy lényegesen nőttek a gyógyulás esélyei az új mátrix rendszerben.

Dr. Mór E. Csaba hozzátette: **Szakkórházunk eddigi profiljának megerősítése rögzítetten jelen van a fenntartó által elképzelt jövőben (a határozat 3. pontja megerősíti, hogy az átalakítás során a jelenlegi ellátási színvonal, kórházi profil, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlő esélye nem sérülhet.)** A fenntartó kinyilatkoztatott akarata megnyugvással tölt el bennünket, hiszen a jövőben is szeretnénk hangsúlyozni, hogy a kuratív és rehabilitációs munkán túl fontos feladatunk van a prevencióban is. Nem csak a lakosság mentális állapotának védelme teszi ezt szükségessé, hanem az a tény is, hogy a segítő szakmákban dolgozóknak is támogatást tudunk nyújtani ahhoz, hogy ne legyenek a jövő betegei, figyelembe véve, hogy a szakmában dolgozók önmaguk is gyakran szembe kerülnek munkájuk kapcsán a mentális leterheltséggel.

Úgy gondolom közös érdekünk, hogy a megyében egy olyan működőképes egészségügyi ellátórendszer jöjjön létre, amelyből a lehető legtöbb előnyt tudjuk kihozni a betegek ellátásának biztosítása és szakorvosaink, szakdolgozóink munkájának segítése érdekében. **Arra kell figyelniünk a pszichiátriai szakmán belül, hogy a pszichiátriai kórképek a lehető legmagasabb szinten legyenek ellátva. A komorbid kórképek esetében, ahol több betegség is fenn áll, az integráció arra is lehetőséget nyújt, hogy az orvoslás más területeinek szakemberei is intenzívebben jelen lehessenek a pszichiátriai betegek ellátásában.** Az integráció a továbbiakban a multidiszciplináris szakmai együttműködések lehetőségét is hordozza, emellett közös pályázatokat nyújthatunk be és a kutatásfejlesztési területek is erősödhetnek. Szakkórházunk abban a különleges helyzetben van, hogy a pszichiátriai szakma jelenleg legnagyobb intézményesített képv-

selője, reméljük a gazdasági érdekek mentén a jövő ugyanúgy az értékek megőrzését hivatott támogatni, mint ahogy tette ezt a fenntartó a múltban is. Szakkórházunk szakmai profiljának megtartásával a jövőben is a megye mentális egészségének megőrzését, fejlesztését tűzheti ki célként. Fontos ez Nagykálló város számára is, hiszen a Szakkórház munkahelyet biztosít az itt élőknek, a járóbetegellátásban pedig a pszichiátriai szakrendeléseinken túl olyan szakorvosi ellátást is igénybe vehetnek a jövőben is a betegeink, amelyek miatt nem kell a megyeszékhelyre utazniuk - hangsúlyozta a főigazgató.

Kollektív együttműködés

Virágos Sándorné szakszervezeti titkár és Kiss Katalin szakszervezeti gazdasági vezető szerint az EDDSZ Nagykállói Szakszervezetének is hasonló az álláspontja a gazdasági társasággá alakulással kapcsolatban, mint a többi, megyei önkormányzati tulajdonban lévő kórházakban működő szakszervezeteknek. „A szükséges rossz néha elkerülhetetlen”. A szakszervezeti vezetők kiemelték: a Szakszervezetek legfontosabb feladata, hogy lehetőségeikhez mérten a dolgozók érdekeit képviseljék. Fontosnak tartjuk, hozzá a vezetők -, hogy olyan egységes Kollektív Szerződést hozzon létre a három intézmény, amely legalább ugyanazokat a feltételeket tudja biztosítani dolgozói számára, mint a jelenleg érvényben lévő. Azt gondoljuk, hogy meg kellene őrizni mindhárom intézmény helyi sajátosságait, szakmaiságát, természetesen szem előtt tartva a jövőben a közös érdekeket. Ehhez azonban arra van szükség, hogy a szakszervezetek is kellő információval rendelkezzenek, minden esetben egyeztetve egymással és fenntartóval. A szakszervezet jelenleg még nem látja azokat a tényeket, és nem rendelkezik azokkal a garanciákkal, amelyek alapján biztosítottak látná a dolgozók számára az érdeksérülés nélkül történő átmenetet a közalkalmazotti struktúrából az alkalmazotti státuszba.

Vitkai Éva

Integráció és önállóság

A döntés háttéréről, az integráció menetéről, a dolgozókat érintő változásokról a Megyei Közgyűlés elnökétől Seszták Oszkártól és elnöki egészségügyi főtanácsadójától Dr. Kiss Zoltántól Dolgozói Ankéton kaptak választ a Szakkórház munkatársai.

Seszták Oszkár hangsúlyozta, a Sántha Kálmán Mentális Egészségközpont és Szakkórház speciális helyzetben van, ezért megérti azt a féltelmet a dolgozók részéről, hogy féltik az intézmény identitását, hiszen a pszichiátriai szakmát az elmúlt évek rossz politikai döntései amúgy is megtépázták. Kiemelte, kifejezetten nagy reményeket fűznek a pszichiátriai szakmához, melynek zászlóvivőjének továbbra is a Szakkórháznak kell maradnia. Mint mondta, a fenntartó olyan konstrukciót dolgozott ki, amelyre példa még az országban nincs, de ez az egyetlen útja annak, hogy a folyamatos forráselvonásokat az egészségügyi intézmények túl tudják élni.

Dr. Kiss Zoltán szerint az integráció nem beolvasztást jelent, hiszen külön gazdasági társaságok jönnek létre, amelyek együtt gazdálkodnak. Ennek az egységnek véleménye szerint egy gyöngyszeme a Szakkórház, és ezt a lehetőséget ki is kell használnia az itt dolgozóknak. Hangsúlyozta, az új keret már olyan életpálya modellt kínálhat, amely alternatíva lehet az elvándorlás helyett is, hiszen ha jól alakítják ki a struktúrát, melyben a dolgozók is aktívan részt vesznek, olyan fizetések kereshetnek a munkatársak, amely jelenleg még csak álom az egészségügyben. Az együttműködés lehetőségei a szakember szerint éppen a párhuzamosságok megszüntetésében, a racionálisan kidolgozott betegutak

megtervezésében, a logisztika, a háttérszolgáltatások hatékonyabb kihasználásában rejlenek. Azt az elnök és tanácsadója is hangsúlyozta, az október elsejei dátum még csak a jogi forma létrejöttének dátuma, a struktúra kialakítása egy hosszabb folyamat, amelyben folyamatos tárgyalásokra lesz szükség a szakma képviselőivel. Mint mondták, elkezdődnek a műhelymunkák, ennek eredményeként például a pszichiátriában is létre kell hozni az úgynevezett konzultatív gyakorlatot, melynek csak nyertesei lehetnek a szakma képviselői. Az ankét vendégei arra is kitértek, hogy a jövő, ha az integráció érintettjei jól sáfárkodnak a lehetőségeikkel, csak egy a mainál jobb konstrukció hozhat, hiszen arra is lehetőség lesz a dolgozóknak, hogy több munkával többet keressenek.

Emlékezés Dr. Degrell István professzorra

Prof. Dr. Degrell István

Nagy veszteség érte a pszichiátriai szakmát, tragikus váratlansággal február 15-én elhunyt Degrell István egyetemi tanár, a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centruma (DEOEC) Pszichiátriai Klinikájának igazgatója.

A professzor egyetemi tanulmányai elvégzése óta a debreceni Ideg- és Elmegyógyászati Klinikán dolgozott, emellett klinikai szakpszichológusi végzettséget szerzett. Érdeklődésének megfelelően elsősorban pszichiátriai osztályokon dolgozott, azonban neurológiai gyakorlatot is szerzett. 1974 óta pszi-

chiátriai osztályvezető, 1975-ben elmeorvos szakorvosi képesítést szerzett. Fő kutatási területe a biológiai pszichiátria volt: az egészséges és kóros pszichés funkciók összefüggése az agy anyagcseréjével és elektromos tevékenységével, s a különböző kezelések hatásának tanulmányozása.

1980-82 között Humboldt-ösztöndíjasként Heidelbergben a helyi Neu-

rokémiai Intézetben állatkísérleteken vizsgálta az öregedés következményeit az agy neurotranszmitter és szénhidrát-anyagcseréjére, az Élettani Intézetben pedig éber, szabadon mozgó állatokon modellet dolgozott ki a magatartás, az agyi elektromos tevékenység és az agy-gerincvelő folyadék neurotranszmitter koncentrációinak szimultán vizsgálatára. Ezután a European Science Foundation ösztöndíjával végzett további kutatásokat. Tanulmányútjai tapasztalatait felhasználva 1984-ben neurokémiai laboratóriumot, 1994-ben elektrofiziológiai, 1996-ban pszichometriai laboratóriumot szervezett. Kandidátusi értekezését 1986-ban védte meg. Az orvostudomány doktora címet „Az agy energiatermelő és neurotranszmitter anyagcseréjének változása fiziológiás öregedésben és demenciában” c. értekezésével nyerte el. 1994-ben habilitált. Mint kutató, maradandót alkotott a pszichiátriai és a neurológiai szakma számára. 1996-óta vezette a klinikát. Kiváló orvosi tevékenysége mellett magas színvonalon oktatta a leendő orvosokat, valamint a pszichiáterek és családorvosok számára is rendszeres továbbképzést tartott. Dr. Degrell István professzor indította el Debrecenben a pszichoterapeuta képzést. A neves professzor még jelen lehetett a MPT XV. Vándorgyűlésén, amelynek Debrecen adott otthont. Nem sokkal a konferencia után érte a halál, munka közben. Emlékét mély tisztelettel megőrizzük!

Tudat, valóság, identitás

A Magyar Pszichiátriai Társaság (MPT) XV. Vándorgyűlését Debrecenben rendezte meg. A pszichiátriai szakma legnagyobb magyarországi seregszemléjének előadás témái a genetikától a közösségi pszichiátriáig terjedtek.

Tudat, valóság, identitás- ez volt a Vándorgyűlés központi mottója. A pszichiátriát ért sokféle megszorítás, szűkítés, rombolás után fontos a tudatosulás. Hol is állnak a dolgok, merre haladnak, mi változott. A valóság körülveszi a pszichiátriai szakmát, ami részben a külső realitás – amit például a klinikai kutatások során vizsgálnak –, de van egy belső valóság is, ahogy a szakma megéli a tudatosult dolgokat, mindazt, ami őket érte. Az előadók között volt Szakkórházunk két orvosa, Dr. Bélteczki Zsuzsa főorvosnő és Dr. Andrásy Gábor szakorvos. Prezentációjuk rövidített változatát az alábbiakban közöljük.

A traumatizált múlt-jelen

A posztraumás stressz zavar (PTSD) diagnosztikája és kezelési lehetőségei

A PTSD meghatározása, gyakorisága, formái:

A PTSD akkor alakul ki, amikor a személy pszichológiailag súlyosan traumatizáló eseményt él át, vagy annak a tanúja. A traumatikus eseményt általában úgy határozzuk meg, hogy az kívül esik a mindennapos emberi tapasztalatokon, ilyen lehet a szexuális erőszak, a fizikai, lelki bántalmazás, balesetek, háborús, illetve terrorcselekmények. Ez a meghatározás sajnos módosításra szorul, hiszen ezek a traumák a világ számos pontján nap, mint nap előfordulnak, a híradásokban is gyakran szerepelnek. A trauma pillanatában az áldozat tehetetlen az őt elsöprő erővel szemben. Elvész a segítségbe, önmagunkba, másokba, az élet értelmébe vetett hit és remény. A gondolkodás megszokott sémái megsemmisülnek, az adott pillanatban sem a küzdelem, sem a menekülés nem lehetséges és az önvédelmi rendszer működése felborul. A traumát elszenvedők között a PTSD gyakoriságát 21-89% közöttinek becsülik, tehát nem mindenkinél alakulnak ki a pszichés és fizikai tünetek. Van tehát olyan egyének, akik képesek beilleszkedni a súlyos megrázkód-

atás után, feldolgozzák a traumatikus eseményt. Ha a teljes lakosságra számoljuk ki a PTSD előfordulási gyakoriságát, ez 1,3-14,5 % közöttinek becsülhető. A gyakoriság ellenére kevés beteg vesz igénybe pszichiátriai, pszichoterápiás ellátást, ez a traumát, a hozzá kapcsolódó tüneteket fenntartja, a feldolgozás így lehetetlenné válik.

Tünettan:

A PTSD rendkívül változatos és színes tünetekkel jár együtt. Ezek a következők.

Szorongásos panaszok: - elkerülő viselkedés (elsősorban a trauma helyszínével, körülményeivel, emlékeztető ingerekkel kapcsolatos)

- a tudatba betörő ún. intruzív képek (melyek a traumával, bizonyos részleteivel függnek össze)

- irreális aggodalmak, félelmek, pánik-rosszullétek, kényszerek

Magatartásváltozás: agresszivitás, düh, nyugtalanság, szuicidium kísérlet.

Kognitív funkcióromlás: figyelem, koncentrációzavar, az absztrakció hiányosságai, döntésképtelenség. Jellegzetes a kényszerű visszaemlékezés, azonban a részletes felidézés gyakran lehetetlen

A gondolkodás és beszéd zavarai: gondolatszökellés, asszociációs zavar, körülményeskedő beszéd, érintőlegesség

Hangulati/érzelmi zavarok: harag, érzelmi tompaság, reménytelenség, ürességérzés, ingerlékenység, az érdeklődés elvesztése, unalom, énközpontúság

Érzékelési zavarok: érzékszálódások, elidegenedés érzése

Munkahelyi, szociális teljesítmény csökkenése: izoláció, az aktivitás, érdeklődés csökkenése, bizonyos esetekben a páciens a munkába menekülhet

A személyiség változása: közöny, a stabil kapcsolatok hiánya, emellett azonban az újabb veszteségektől való félelem is megjelenhet

Vegetatív tünetek: szájszárazság, szédülés, megnövekedett pulzus, vérnyomás, pupillaváltozások

Alvászavar: rémálmok, hiányos alvás, fokozott alvási igény

Testi panaszok: diszkomfort, fájdalmak

A PTSD gyakran más pszichiátriai zavarokkal illetve testi betegségekkel jár együtt, illetve azok kialakulását okozza. A súlyos depresszió 15-ször, a szorongásos zavarok 20-szor gyakrabban fordulnak elő a posztraumás stressz zavarban szenvedő betegek körében, mint az átlag populációban. Az alkohol illetve drogfüggőség a betegek egyharmadánál jön létre. A szomatikus betegségek közül a magas vérnyomás, fájdalom szindrómák, az excesszív dohányzás miatt hörgőgyulladás illetve gyomor-bél

rendszeri betegségek gyakoriak. Mint minden betegség esetén, itt is fontos lenne a minél korábban elkezdett gyógyszeres kezelés és pszichoterápia együttes alkalmazása.

Farmakoterápia:

Szorongásoldók, hangulatjavítók, hangulatstabilizálók - érzéksalódások, ellenességesség, bizalmatlanság esetén pedig antipszichotikumok adására is sor kerülhet. A vizsgálatok szerint fiatalabb életkorú betegek illetve női páciensek esetén hatékonyabb a gyógyszeres kezelés.

Pszichoterápiák:

Mélylélektani terápia:

A PTSD esetén lényeges elhárító mechanizmus a disszociáció, melynek az a célja, hogy ne engedje a tudatba az átható, fájdalmas érzéseket, melyek a traumatikus élményhez kötődnek. A terápia célja a folyamatos védekezési készenlét, harag, elkerülő tünetek csökkentése. Az emléketörések ilyen kezelés során általában kevésbé változnak. A terápia során a traumatikus esemény leírása, a panaszok felmérése, a főbb kog-

nitív témák (a legrosszabb dolgok, legfájdalmasabb pillanatok) azonosítása történik. Lényeges az edukáció, amely során a beteget felvilágosítjuk arról, hogy tünetei a traumára adott válaszreakciók, s a megbirkózáshoz használt módszerek hozzájárulnak a trauma fennmaradásához. A gondolatelnyomás és a biztonsági viselkedésminták leépítése fontos a PTSD terápiájában.

Kognitív/viselkedésterápia:

A terápia során a traumatikus esemény leírása, a panaszok felmérése, a legfőbb kognitív témák (a legrosszabb dolgok, legfájdalmasabb pillanatok) azonosítása történik. Lényeges az edukáció, amely során a beteget felvilágosítjuk arról, hogy tünetei a traumára adott válaszreakciók, s a megbirkózáshoz használt módszerek hozzájárulnak a trauma fennmaradásához. A gondolatelnyomás és a biztonsági viselkedésminták leépítése fontos a PTSD terápiájában.

Összefoglalva azt mondhatjuk, hogy a poszttraumás stressz zavarban szenvedő páciensek kezelése nehéz feladat. Célunk a félelem, szorongás mérséklése, a biztonságérzés, a méltóság helyreállítása valamint a traumához kapcsolódó bűntudat és szégyen csökkentése kell, hogy legyen.

Dr. Bélteczki Zsuzsanna - Dr. Erdélyi Ágnes

Mint(h)a-valóság

A játék olyan tevékenység, mely a valós-valótlan határán működik - a játész beleéli magát a játékban elképzelt valóságba, miközben valóság-tudata megmarad, végig világos számára a „mintha”. A különféle játékok közben szellemi, fizikai és szociális képességeinket fejlesztjük. A játék - különösen kisgyermekkorban - komoly tanulási folyamat, mely mégis örömet okoz.

Többféle elmélet született a játékról:

Freud - konfliktuskezelés

Vágyteljesítés és a kellemetlen élmények okozta szorongás csökkentése.

Behaviorizmus - operáns kondicionálás

A véletlenül előforduló változatokat a szülő értékelik játéknak és figyelmük hat ösztönzőként a gyerekre, így erősödnek meg a „játék” tevékenységei.

Piaget - Kognitív képességek gyakorlása

A játék tiszta asszimiláció, ennek során azon kognitív képességünket gyakoroljuk, hogy a világot a saját igényeinknek megfelelően alakítsuk át. Ellentétképp jelenik meg az utánzás, amikor mi alkalmazkodunk a külvilághoz.

Huizinga szerint az emberi kultúra játékként kezdődik, fontos ténykedései játékkal vannak átszöve. „Kezdetben játsszák a kultúrát”, kultúra előtti, hisz az állatok is játszanak.

A wikipedia, internetes enciklopédia szerint: A játék nem komoly, nem „vérre megy”, „nem-igazi”, valami jó, van értelme, hozzájárul az emberi létezéshez. Célja a kísérletezés és felfedezés, ezáltal ismeretek és képességek megszerzése. Helytelen dichotómia valamit játéknak vagy nem játéknak titulálni, az átmenet folytonos. Minél in-

kább megkötik a játész személy kezét a szabályok, tevékenységét annál kevésbé lehet játéknak nevezni. Egyik véglet a szabad cselekvés, másik véglet a gépiesség, a feltétel nélküli szabálykövetés. A leírt pszichológiai játézmák, amelyek naponta azonos forgatókönyv alapján ismétlődő jelenetek, közel állnak a véglethez. A szabálybehatarolt játékokat helyesebb a játészma kategóriába sorolni. Szerintem: a világ megismerésének az a módja, mely örömet okoz. A játék tárgya, mikéntje lehet változó, általában a későbbiekben "hasznos hajtó" dolgokkal játszunk. A játék szorongásoldó, biztonságos, "mintha" környezetében próbálhatjuk ki egyes képességeinket, a stratégia sikere esetén a jutalmazó rendszer révén az egyes motívumok rögzülnek. Ez a TANULÁS. A tanultakat új helyzetben alkalmazva, elemeire bontva, újra strukturálva, problémamegoldó képességünk fejlődik, ez az INTELLIGENCIA. A játék hasznos folyamánya a tudás, valószínűleg nem célja...

Egyszerű, hatékony rendszer: relaxált állapotban kipróbálni dolgokat, melyek ha sikerülnek a jutalmazó rendszer által megerősítve rögzülnek. Eközben társas kapcsolatokat építünk, testi és szellemi mozgékonyt, erőnlétet fejlesztünk, tanulunk, és MINDVÉGIG JÓL ÉREZZÜK MAGUNKAT. Kérdőívvel vizsgálva azt az eredményt kaptuk, hogy mind a férfiak, mind a nők szeretnek játszani, bár a férfiak ezt könnyebben vállalják fel. Hasonló eredményt kaptunk mikor betegségszopontként vizsgáltuk a kérdést: mind schizophrének mind a depressziósok szeretnek játszani és a schizophrének jobban kedvelik a társasjátékokat a depressziósoknál, bár minden csoport jobban szerette a társasjátékokat. A játék a kérdezettek nagyobb része szerint hasznos, ennek ellenére ritkán játszunk, különösen a hölgyek, akiknek több mint 70 százaléka szinte soha nem játszik, legalábbis saját bevallása szerint. Ha, mint a fentiekben leírtuk, a játék ennyire hasznos, fejlesztí képességeinket, megnyugtat és örömet okoz, vajon miért nem használjuk ezt ki jobban? Napjaink nagy részét kötött szabályok szerint éljük, melyek mint láttuk, nem kedveznek a nyugalomnak és a kreativitásnak. Ha mernénk vállalni a játékot, időt szakítanánk rá és fontosnak éreznénk, talán jobban működne, nem kellene nyugtatókat szednünk, kapcsolatokra tennék szert, nem szigetelődnénk el, hasznosabban tudnánk szabadidőnket eltölteni.

(A játékszenvedély a játék patológiás formája, mely NEM hasznos időtöltés!!!)

Dr. Andrassy Gábor

Emberi utak az idősgondozásban

Az ember testi, szellemi, társadalmi és spirituális lény egyre hosszabbodó öregséggel és az emberi méltóság vágyával. Paradigmaváltásra van szükség, hiszen a WHO Egészségügyi Világszervezete is megfogalmazta, hogy a világ népességének előregedése az egyik legnagyobb olyan kihívás, amely világunk előtt áll.

Ebben óriási lehetőségek rejlenek, ugyanis az idős korúak nagyon sok mindenben lehetnek valamennyiünk szolgálatára, ehhez azonban arra lenne szükség, hogy aktív idősügyi politika mellett olyan programokat hozzunk létre, amelyek az idős emberek aktivitására alapozva méltó és emberi életet biztosítanak intézményi keretek között is.

A pszichiátriai szakmának is vannak lehetőségei, sőt kötelezettségei arra, hogy hozzásegítse az idősödő embereket a minőségi öregedéshez, a krónikus betegségek ugyanis rombolják az idősödő emberek életminőségét, önállóságát, teljesítményét, öngondoskodását, lelki egészségét. A Sántha Kálmán Mentális Egészségközpont és Szakkórház gerontopszichiátriai osztályán a szellemi hanyatlással járó betegségekben, depresszióban, különböző szorongásos megbetegedésben szenvedőket kezelünk. Az intézmény szakambulanciáján jelentkező idős betegek leggyakrabban hangulatproblémák és szorongásos panaszok miatt keresik fel a szakorvost.

Azt is látni kell azonban, hogy az egészségügyi ellátás önmagában kevés, sokkal több információra lenne szüksége a betegnek és a hozzátartozóknak is ahhoz, hogy eldönthessék, az idősödő embernek mi lenne a lehető legjobb és élhetőbb. Ezért döntött úgy a szakkórház vezetése, hogy létrehoz egy olyan speciális szakrendelést, amelyen együtt dolgozik a pszichiáter, a pszichológus

és a szociális munkás is. A team munka lényege, hogy olyan komplex ellátást kap hasson a beteg, amelyben az egyéni terápia mellett a beteg és a hozzátartozó a teammel közösen a rendelkezésre álló információs bázisból kiválaszthatja az idős embernek leginkább megfelelő intézményi ellátást is. A szakkórház felvette a megye összes szociális intézményével a kapcsolatot annak érdekében, hogy létrejöjjön egy online adatbázis, amely állandóan frissítve arra hivatott, hogy a szociális ellátás széles palettáját megismerve a lehető legideálisabb lehetőség közül tudjon az intézményünkhöz forduló beteg és hozzátartozója választani. Az intézményünk az élő, mindennapi kapcsolatot fenntartása érdekében együttműködési megállapodást kíván kötni a szociális intézményekkel, hogy naprakész információs bázisból lehessen a betegeknek megmutatni azt, hogy a betegségének diagnosztizálása, az

ápolási igény feltérképezése után milyen szolgáltatási és szakmai színvonalat kínáló ápoló és gondozó otthonok közül válogathat.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Módszertani Központ, a hodászi Viktória Ápoló és Gondozó Intézet igazgatónöje *Cserbán Józsefné* is felajánlotta segítségét ahhoz, hogy az egészségügyi intézmény is ki tudjon alakítani egy olyan információs bázist, amellyel az idős embereken segíthet. -Módszertani központként intézetünk is arra törekszik, hogy minél koncentráltabb és teljesebb információs bázist hozzon létre. Bár a szociális és az egészségügyi szféra szétválasztása, külön minisztérium alá

tartozása nem segíti az ágazatok közötti együttműködést, úgy gondolom a társadalmi önszerveződés, a közös területek megtalálása és tartalommal történő megtöltése munkánk minőségét emelheti. Ezért tartom nagyon jó kezdeményezésnek a szakkórház új szolgáltatását, tudván azt, hogy szakorvosaiak amúgy is sokat segítenek tudásukkal a szociális intézményeknek - mondta az igazgatónő.

A Szakkórház emellett szakmai segítséget nyújt a most létrejövő nyíregyházi Tündérváros Idősek Otthonának is, ahol az otthon vezetői is arra törekszenek, hogy a szolgáltatások a lehető legmagasabb színvonalon az idős emberek méltóságának megőrzését szolgálják. A Sántha Kálmán Mentális Egészségközpont és Szakkórház az otthon lakóinak nem csak pszichiátria, hanem pszichológusi segítséget is nyújt. A pszichiátria szakma jelenléte a szociális otthonokban is azt erősíti, hogy az idős emberek gondozása a lehető legemberibb körülmények között a legmagasabb szakmai elvárásoknak megfelelően történjen. Az új szolgáltatásunkkal, melyet a szakkórház szakrendelőjében szerdán és csütörtökön 14-16 óráig kereshetnek fel áprilistól - az orvos-pszichológus- szociális munkás team létrehozásával - arra törekszünk, hogy hatvan év felett is örömteli életet élhessenek a segítségre szoruló idős emberek, és ehhez megkaphassák a legmegfelelőbb információkat.

A hamarosan induló szakrendelésre előjegyzés kérhető a 42-563-866 telefonszámon.

Egyénre szabott gondozás a hodászi otthonban

Egy elvarázsolt világ az erdő szélén, egy kedves kis zúg, amely az utolsó menedéke azoknak az embereknek, akikről a család nem tud gondoskodni. Nyitott ajtók, sétáló gondozottak, kedves alkalmazottak, csodákat életre hívó művészetterápiás részleg, hangulatos, emberléptékű szobák, a folyósón a múltat idéző kedves tárgyak. Ezeket találja a látogató, ha végig sétál a hodászi „Viktória” Ápoló-Gondozó Otthon folyósóin.

Az intézményben jelenleg 220 férőhelyen gondoznak pszichiátriai betegeket, időskorúakat és szenvedélybetegeket. A szakmai feladatvállaláson túl azonban a közösségépítő rendezvények megszervezését is fontosnak tartják. Az elmúlt évek alatt szoros kapcsolatot alakított ki az otthon szakkórházunkkal. Kezelt betegeink rendszeresen vesznek részt az ápoló-gondozó otthon lakóival közös rendezvényeken, akár együtt is farsangolnak, vagy éppen játékos vetélkedőkön mérik össze tudásukat, erejüket. Az itt élő gondozottak vagy súlyos demens kórképpel kerülnek az intézménybe, vagy olyan pszichiátriai betegséggel, amely miatt lemondott róluk a család és természetes támogatók nélkül éltek sokan közülük már gyermekkoruk éveit is. Éppen ezért itt az egyik legfontosabb a szakember ellátás mellett az a segítő, kedves hozzáállás, ahogyan az itt élő lakókat a szakemberek ápolják, gondozzák.

Ráthy Zsuzsa vezető ápoló kísért végig az intézményen és mutatta be azt a türelmet, fáradtságot nem ismerő munkát, ami az itt dolgozóknak természetes, belülről fakadó, és arról szól, hogy az otthon lakóinak ne csak a fizikai szükségleteit lássák el, de tudjanak az érzelmeikre hatni, szeretetet adni. Talán ez hiányzik a legjobban azoknak az embereknek, akikről a család lemondott vagy az utolsó erő tartalékait felélve arra kényszerült, hogy családtagját az otthon biztonságára bízva. Ha az ember lánya néhány szociális intézményt megtekintett már, nem lepődik meg azon, ha a forráshiányos szociális szféra a legalapvetőbb minimumkövetelményeket teljesítve, toldozgatva-foldozgatva tartja fenn intézményét. A hodászi, egykori Tarna birtokon azonban olyan környezet fogadja a látogatót, amely példaértékű. És nem a pénzről van csupán szó, hanem arról, hogyan lehet kreatívan, a gondozottak igényeit maximálisan szem előtt tartva kialakítani azt a környezetet, amely az ápolottnak a nap 24 órájában, alig állok messze az igazságtól, ha azt mondom, hogy élete végéig az otthona.

Az intézmény igazgatónöje **Cserbán Józsefné Anikó** sorolja a közelmúlt nagy feladatait. Az otthon nyolc hónapja lett Regionális Módszertani Központ. Azóta a meglévő holland kapcsolat tovább bővült, dán szakemberek is segítenek abban, hogy Magyarországon is elterjedjenek azok a módszerek, amelyek a nyugat-európai országokban már a mindennapi

gyakorlat része, és természetessé teszi a civil szférában a segítséget, az alulról jövő kezdeményezést.

Emellett nem rég fejeződött be a 2004-ben elkezdődött intézményi rekonstrukció, amely címzett támogatásból valósulhatott meg közel egy milliárd forintból. Így az intézményben a szakmai előírásokkal összhangban, betegcsoportonként elkülönített ápolási-gondozási szintek valósulhattak meg úgy, hogy 30 férőhelyen demens idősök elhelyezését is tudják biztosítani. A személyre szabott rehabilitációt és reintegrációt elősegíti a 12 férőhelyen létrejött pszichiátriai betegek lakóotthona. A lakószobák két ágyasak, de van egy ágyas szoba is, ezzel megszűnt az otthonokra jellemző zsúfoltság, így az itt élők könnyebben ki tudják alakítani saját intim területet. A 16 hektáros, sportpályával rendelkező területen a lakóépületek mellett tornacsarnok, kondicionáló terem, foglalkoztató részleg, fodrászat segíti a mindennapok hasznos eltöltését. A könyvtárat is egy itt lakó vezeti. Nem rég vezették be az internetet, amelyet szívesen használnak a gondozottak.

Májusban szeretnék beindítani az „Emlékmunka” programot, amelynek tárgyi feltételei már adóttak. Az idős, demens betegek jelennel való kapcsolatát a

múlt tárgyai által életre hívott emlékekkel szeretnék előcsalogatni. Az igazgatónő szerint két területet kell a jövőben erősíteniük és fejleszteniük. Olyan egyénre szabott gondozást kell kialakítaniuk, ahol mindenkinek a saját élettörténetét, a személyiségében

rejlő tartalékokat megismerve tudjanak a szakemberek segíteni, a másik terület pedig a foglalkoztatási és aktivitási programok. Keresik azokat a lehetőségeket, amelyek ténylegesen hasznos tevékenységet jelentenének a pszichiátriai betegeknek, olyan termékeket állítanának elő, amelyek az intézetnek is hasznot hozhatnak, amit visszafordíthatnának az ellátottakra. Jelenleg kétféle foglalkoztatási forma zajlik az otthonban, az egyikben egy céggel szerződve kábelmentési munkákat végezhetnek a pszichiátriai betegek, a varrodában és a szőnyegszövésben már az egyéni képességek is kibontakozhatnak, ahol csodálatos, kreatív dolgok is megszületnek. A lakók emellett a kerti munkában, gombatermesztésben is részt vesznek, illetve azokba a háttér és kisegítő munkákba is bevonják őket, amelyek az együttéléshez és a fizikai ellátáshoz szükségesek.

Most alakítják ki a gyertyaöntő üzemet, a kerámia és a barkács műhelyt. De a tervek között szerepel egy bolt, illetve egy kávé- és teaház életre keltése is, ahol szintén a lakók dolgozhatnak és állítanak elő a termékeket. Cserbánné Anikó azt is kiemelte, egy ilyen intézetben az elkötelezettséget mindenki magáénak kell, hogy érezze. Ma már csak egyénre szabottan lehet minőségi ápolást-gondozást végezni. Nem a kőbevésett jogszabályok felől kell a gondozást megközelíteni, hanem az ember oldaláról - vallják az itt dolgozók.

Minőségfejlesztés a Sántha Kálmán Mentális Egészségközpont és Szakkórház életében 2009-ben

Szakkórházunkban 2009. március 3-4-én ismét auditálás volt a TÜV-SÜD németországi tanúsító cég magyarországi leányvállalatának auditorai által.

A Szakkórházban 1996 óta működik az ISO 9001:2001 rendszer, amelyhez a KIR., majd KES 2.0 rendszerek tanúsítása csatlakozott. A kórház Ihasa-Shiba oklevél, díj, ill. Észak-Alföldi Minőség díjazott. Tagja az ISO Fórum 9000-nek és a Nemzeti Minőség Klubnak. Ezekon a fórumokon, konferenciákon és továbbképzéseken a kórház minőségfejlesztési irodájának munkatársaként rendszeresen részt veszünk, előadásokkal is bizonyítva tapasztalatainkat. Az idei két napos megmérettetést egy éves folyamatos munka előzte meg. Ennek során a 30 db eljárás az ISO, KIR és az új tanúsítandó MEES szerint átdolgozásra került. Két új eljárás készült a humán erőforrás menedzsment és a pénzügyi erőforrás menedzsment, a MEES szellemében.

De mit takar a MEES? Ez a Magyarországi Egészségügyi Ellátási Standardok elnevezés integrálja a korábban különválasztott kórházi, háziorvosi és védőnői standardokat egy közös szabvány alá. A kórház szempontjából jelentős hangsúlyt helyez a humán erőforrás tervezésére, karrierépítésre, teljesítményértékelésre. Fontosabb szerepet kap most már a higiéné. A beteg tájékoztatás mellett a hozzátartozói tájékoztatást is kiterjeszti higiénés és dietetikai területre is. Hangsúlyt kap a folyamatos rendszerű oktatás, képzés. Az oktatott anyag hatékony visszakerdező. Ebben az évben a Főigazgató Úr – Dr. Móré E. Csaba – javaslata alapján a pénzügy is beillesztésre és auditálásra került.

A 2008-as év folyamán 11 belső auditor a helyszíneken folyamatosan ellenőrizte a rendszer működését. Ahol nem megfelelő működést találtak, kezdeményezték a hibajavítást. Folyamatosan működött az orvosi terápiás bizottság, a kórház ellenőrző bizottság, a gyógyszeres terápiás bizottság, az ápolási igazgató által vezetett ápolási lap ellenőrző bizottság. Egy új orvosi és egy új ápolói protokoll készült és öt új ápolási protokoll a járóbeteg ellátásban. Folyamatosan mértük a járó, fekvőbeteg ellátási, dolgozói, háziorvosi, hozzátartozói, együttműködő partneri intézmények elégedettségét és a kórház és az osztály specifikus indikátorokat. A rendszer változásait oktattuk, ez alól nem voltak kivételek az új dolgozók sem. 8 TQM csoport végezte munkáját. Az ellenőrzések eredményeit a Minőségügyi KEB Tanácson ismertettük,

melyre a Tanács és a Főigazgató útmutatásai alapján további fejlesztő intézkedéseket kezdeményeztünk.

Március 3-4-én az ISO és KIR rendszer felügyeleti és a MEES1.0 tanúsító auditálása történt Ivanova Galina vezető auditor, Dr. Kiszely Péter, Dr. Tölgyes Anna és nyugalmazott főigazgatónk Dr. Vágvolgyi János auditorokkal. Először a menedzsment auditálása történt. Ennek során áttekintették az elmúlt egy év fejlesztéseit, amit Dr. Móré E. Csaba Főigazgató Úr prezentációja tett teljessé. Ezután helyszíni szemlék következtek az akut felvételés és gerontopszichiátriai, rehabilitációs osztályokon, járóbeteg ellátásban. Az auditorokat a minőségügyi munkatársai, az ápolási és gazdasági igazgató, ill. a két hete munkába állt KEB vezető kísérte az én vezetéssel. Mindenhol alapos, felkészült munkatársak várták a vendégeket. Ahol a leírt rendszertől más jellegű munkafolyamatokat találtak az auditorok, eltérés formájában írták le, és javaslatokat fogalmaztak meg a fejlesztés érdekében. Ha a rendszertől való eltérést jelentősnek találták az megállapítás formájában történt. A pénzügy, a logisztika, a környezeti iroda, higiéné, ételmezés, humánpolitika, az ápolási igazgató is mind felülvizsgálatra került. Külön dicsőreget kapott a humánpolitika, az ápolási igazgató, a higiéné és a KIR területe. A vizsgálat jó hangulatban folyt. A kórház vezetőit és a TÜV-SÜD munkatársait régi jól működő munkakapcsolat jellemzi. Az auditorok minden évben megdicsérik a vezetőség elkötelezettségét és a dolgozók nagyfokú elhivatottságát. Ez évi auditálásunk is sikerrel zárult.

Ezúton is köszönöm valamennyi munkatársamnak, a belső auditoroknak az ápolási- és gazdasági vezetésének és a Szakkórház dolgozóinak egész évi és az auditáláson nyújtott áldozatos munkáját.

És mint az Oscar díj átadó galán teszik azt a kitüntetettek, itt is meg kell említenem egy embert, aki nélkül mindez nem jöhetett volna létre.

Külön köszönetemet fejezem ki a minőségügyi koordinátornak Kozma Róbert-nének egész évi előkészítő, integráló, áldozatos munkájáért.

További sok sikert, eredményes munkát kívánok minden munkatársamnak!

Dr. Varga Csilla - minőségfejlesztési és oktatási igazgató

Plusz források pályázattal

A kórházak olyan közfeladatokat látnak el, amelyek elérése a társadalom széles rétegei számára szükségesek. Ezekben az intézetekben olyan jellegű gyógyító (kutató) munka folyik, melyek vagy rendkívül tökeigényesek vagy profitorientált működtetés esetében sérülhetne a szolgáltatásban az egyenlő esélyek alapelve. A rendszerváltást követően a gazdaságban végbement folyamatok miatt a források az idő múlásával csak a meglévő feladatok ellátására (néha arra is csak szűkösén) elegendő; tartalékok képezni belőle szinte lehetetlenség. A körülöttünk fejlődő, változó világ ugyanakkor igényli az intézmények folyamatos megújulását is, s ez időnként igen tökeigényes feladat. Az épületek álagmegóvása, felújítása, az elhasználódott nagy értékű eszközök pótlása, a növekvő feladatok következtében szükséges infrastruktúra-bővítés mind-mind jelentős mértékű forrást igényel.

mányoknak köszönhető kommunikációs csatornákat tervez a pályázatkiíró bevonni a gyógyítási munkába, s segítségével a megye 70%-át lefedve teszi lehetővé a kapcsolatot a szakemberekkel anélkül, hogy a pácienseknek személyesen is fel kellene keresniük intézetünket. A módszer a „videokonferencia” szóval írható le legszemléletesebben. A fő állomás Nagykovácsiban lesz az intézetünkben, míg a páciensek távolabbi településeken meghatározott rendelési időben – vagy ha szükséges soron kívül – lépnek be a rendszerbe. A fogadó állomás, a szükséges orvosi eszközökkel felszerelt rendelő, ahol szakképzett személyzet felügyelettel folyik a kezelés. A „rendelés” végén az ügyfél – ha szükséges – recepttel a kezében hagyhatja el a helyiséget, mintha személyes rendelésen vett volna részt. A különbség az, hogy ezért nem kellett sokat utaznia. A román oldalon ugyanez kerülne kialakításra. A két központ közötti gyors összeköttetésnek köszönhetően a rendszer közös megbeszélések, konzíliumok, előadások tartására is alkalmas. Romániában ez a megoldás segítséget jelenthetne az égető szakemberhiányon.

Emellett keressük azokat a lehetőségeket, amelyek segítségével intézményünk tömbkórházzá alakítására lehetne forrásokat pályázni. Ez olyan mértékű fejlődést eredményezne, amihez az eddigi működés során semmi sem hasonlítható. Jelenleg a központon kívül két másik telephelyen végzünk gyógyító tevékenységet, a tömbkórház projekt ugrásszerű fejlődést jelentene munkaszervezés, erőforrás-gazdálkodás és természetesen a kutatómunka szempontjából, ha mindez egy központi helyen működhetne egy olyan épületkomplexumban, amit kifejezetten erre a célra alakítottak ki. A helyi önkormányzat elvi támogatását bírva már folyamatban van a tervek kidolgozása, mely a most parkolóként szolgáló, hátsó terület irányába jelentene fejlesztést. A tervek szerint az ágyszám nem változna, de a megvalósulás után a pácienseink elhelyezési és a munkatársaink munkakörülményeire nyugodtan használhatnánk az „európai” jelzőt.

A forráselvonások, amely az egészségügyet különösen érzékenyen érintik, fontossá teszik a pályázatok napi szinten történő követését. Ma már nem egyszerű a pályázatok megírása, csapatmunkára, együttgondolkodásra, és pályázatíró szakemberekre van ahhoz szükség, hogy a forrásokra egy intézmény sikeresen rátaláljon a kiírások között. Minden munkatársunk segítségére, ötleteire szükség van, és arra, hogy jelezzék a pályázatíró felé azt, hogy az ellátás minőségének fejlesztéséhez mire kellene az intézménynek pályáznia.

Balla István
pályázati menedzser

A csökkenő számú járulékfizető mellett az állam bevételei sajnos nem teszik lehetővé, hogy mindenhez biztosítsa az anyagi hátteret az állami intézményeknek. Ugyanakkor természetesen létezik egy olyan keretösszeg, amelyből az igények egy része kifizethető. Az eszköz, amellyel ebből a kasszából pénzhez lehet jutni a pályázat.

Manapság az intézmények túlnyomó többsége csak pályázati úton juthat hozzá a fejlesztésekhez, de ugyanakkor az alaptevékenységgel csak közvetetten összefüggő tevékenységek esetében is szükséges az alternatív finanszírozási lehetőségek keresése. Ilyenek lehetnek például az egyéni fejlődéshez fontos tanulmányutakon, konferenciákon történő részvétel (vagy rendezés), kiadványok megjelenítése, partnerkapcsolat kialakítása, új módszerek tanulmányozása és elterjesztése. Kifejezetten igaz ez az egészségügyre és kórházunkra is. Bár kiegyensúlyozott a gazdálkodásunk (ez azt jelenti, hogy a többi más hasonló intézménnyel ellentétben nem halmoztunk fel jelentős tartozást) mégis a felsoroltakra nekünk is többletforrásokra van szükségünk.

Az intézmény vezetése már korábban elkészítette azt a tanulmányt, ami szakkórházunk fejlődési lehetőségeit igyekezett meghatározni, egy olyan közép és hosszú távú fejlődési irányt felvázolva, amelyhez a szükséges nagyságú tőke csak pályázati úton érhető el. Nem csak hazai lehetőségekben gondolkodhatunk, mert a tervek jelentősége és újdonsága miatt számolhatunk az Európai Unió támogatásával is.

Az egyik komoly horderejű pályázatunkat a Magyar-Román Határokon Átnyúló Együttműködés keretében nyújtottuk be. A XXI. századi vív-

Síppal, dobbal, nádi hegedűvel

A művészterápia immár Magyarországon is sikeresen elterjedt. Az 5-10 éve még újdonságnak számító módszerrel napjainkban mintegy 5-6 ezer beteget kezelnek, és létrejött a művészterápiás szakemberek hivatalos, egyetemi, főiskolai rendszerű képzése is. Természetesen ez a módszer sem csodaszer, sikeresen elsősorban személyiségzavarban, depresszióban, szorongásban szenvedőknél (az állapotváltozás felmérésére és segítésére), illetve skizofréniában szenvedőknél (a megmaradó kreativitással a személyiség újraépítésére) használható. A Sántha Kálmán Mentális Egészségközpont és Szakkórház is szeretné művészterápiás profilját bővíteni. Így nyílt arra lehetőség, hogy képzett zeneterapeuta, Csordás Ágota avatta be szakembereinket a zeneterápia rejtelmeibe.

csoporthoz tartozók, szinte egy perc szabadidőt sem hagyva. A csoport belső tagjaiként közösen vettünk részt a gyógyulni akaró függő fiatalokkal a mozgásterápiákon, megbeszéléseken, amelyekben elsősorban a csoporttagokat ért ingereket, örömeiket, sérelmeiket beszélhettük át. Az Alapítvány munkatársai szociális munkások illetve gyógyult drogosok, és egy pszichiáter látja el a szakmai felügyeletet.

Lippainé Szabó Katalin főnővér is tagja volt a csoportnak.

- Számomra egy ismeretlen világba csöppentem - meséli a főnővér élményeit. - Eddig még nem találkoztam "drogos" emberekkel. Mint a filmekben: "függő vagyok, 126 napja nem nyúltam szerhez" - hangzottak el többször is a bemutatkozáskor a hasonló tömör mondatok. Irgyeltem őket, mert nyíltan beszéltek érzéseikről, olyasmikről amiket mi nem merünk kimondani, magunkban tartunk. Mindezek mellett a mozgásterápiás foglalkozáson, egy olyan terápiás módszerről tudhattam meg többet, ahol az érzelmeinkkel, játékokkal, hangunkkal, testbeszédünkkel vagyunk jelen és kereshetjük a másoktól kapott és mások felé irányuló impulzusok segítségével a test és a szellem felszabadításának kitörési pontjait - mondta a főnővér.

Hogyan segítik a művészterápiák az orvosok munkáját, a betegek gyógyulását?

Dr. Erdélyi Ágnes főorvos szerint a művészterápiáinkkal hatékonyan egészítjük ki a szenvedélybetegek és a pszichiátriai betegek gyógykezelését.

Csordás Ágota zeneterapeuta szerint a zene és a gyógyítás közötti összefüggés évezredek múltra tekint vissza, az ókori görög orvosok zenével igyekeztek katarzist, viharos sírást, örömtől kiváltó érzelmi reakciót kiváltani betegeikben. A sámánok, varázslók is zeneszerszámokkal dolgoztak. De az Ótestamentumból is tudjuk, hogy Dávid király hárfával gyógyította Saul király depresszióját. A zene kifejezi azt, amire a szavak nem képesek, amíg a szavakat értelmezni kell, addig a zene magától hat. Ezt felismerve alkalmazzák a gyógyításban. A zeneterápia végezhető egyénileg és csoportosan is, de minden esetben orvosi vagy pszichológusi team-mel együtt dolgozva. A pszichiáter, neurológus, pszichológus hívja körbe a beteget. A zeneterapeuta hangsúlyozta, pontos orvosi anamnézis alapján ezzel a nonverbális terápiával tudják oldani a feszültséget, gyakorlatilag besegít a terápiába a zeneterapeuta. A hatékonyságát tovább fokozhatjuk a mozgásterápiával, lényeg a cselekvés, hiszen ebben a munkában a terápia alanya nem lehet passzív. Az, hogy milyen hatással van a terápiában résztvevőkre a foglalkozás, az is mutatta, hogy a foglalkozás után a csoporttagok nagyon elfáradtak, arról számoltak be, hogy többen átaludták a délutánt. A terapeuta szerint a lélekkel szembekerülni és dolgozni érte nagyon nehéz, de nagyon fontos feladat.

Test és a lélek felszabadítása

Lehetőség nyílt arra is, hogy Szakkórházunkból olyan szakemberek, akik érdeklődnek a művészterápiák iránt, ellátogassanak a komló Leo Amici Alapítványhoz. Az Alapítvány tevékenysége drogfüggő betegek rehabilitációját és a droghasználat megelőzését elősegítő programokat foglal magában. A rehabilitációs program krónikus drogbetegek talpra állítására irányul, terápiás közösségi elvek szerint működő bentlakásos intézetben. Az ott töltött napok megmutatták, hogyan lehet nyitottan és őszintén megosztani egymással a tapasztalatokat, erőket és reményeket, de azt is, hogyan lehet segítséget kérni attól, aki néhány nappal, néhány héttel már előrébb jár a „tisztá” úton. Felejthetetlen napokat töltöttünk a fiatalok között. Mindannyian az ott élők ritmusát vettük fel. Reggeli torna, közös étkezések,

- A mozgás, színjátszás, festés, zenélés olyan kifejezésformák, aminek a segítségével kifejezhetők azok az érzések, indulatok, amik szavakkal nehezen, vagy egyáltalán nem fogalmazhatók meg. Egy mozdulatsor megismétlése, ami feszültséget hordoz magában, érzelmeket, viszonyulásokat fejez ki másokhoz és önmagához - segít a feszültség feldolgozásában, az érzelmek ismételt átélésében, tudatosulásukban, mélyíti az önismeretet. A művészterápiák bármelyik formája lehetővé teszi a kreativitás kibontakozását. Megtanít önmagam határainak felismerésére, mások elfogadására, a terápiás térben. Ezek az új megtapasztalások a későbbiekben a mindennapokra átvihetők, rugalmasabbá, toleránsabbá válik a személyiség. A terápiás keretek betartása, a csoportban végzett művészeti tevékenység segíti a betegeket abban, hogy a terápia befejeződése után a mindennapokban is képesek legyenek hatékonyabb kommunikációra. A főorvosnő szerint a szenvedélybetegek nehezebben tartanak be szabályokat, életüket a függőségük irányítja, ami kontrollvesztésekhez vezet (mértéktelen alkoholfogyasztás, játék, gyógyszerek szedése). A művészterápiák segítséget nyújthatnak abban is, hogy megtapasztalják a betegek, hogy tevékenységük fölött ők tartják a kontrollt és ne engedjék, hogy érzések elsodorják őket. Az alkotó csoportban végzett tevékenység során örömet élnek át, ami ráébreszti őket - szenvedélybetegségük helyett - alternatív örömforrások felfedezésére. A művészterápiák lehetőséget adnak az alkotó folyamaton keresztül, a személyiségejlődésre - hangsúlyozta a főorvosnő.

Családorvoslástól a pszichiátriáig

A házi orvosok és az egyéb szakorvosok bevonása a depressziók és szorongásos zavarok kezelésébe az ezredforduló mentális egészségének kulcskérdése.

A házi orvos és más szakorvos konzultációt, szupervíziót kérhet a pszichiátertől, ill. a kompetenciáját meghaladó esetekben a beteget a pszichiáterhez irányítja. Ebben a rendszerben reálisan elvárható, hogy a házi orvos a pszichiátriai zavarok akár 80%-át is adekvátnan kezelje, ill. hatékonyan és integráltan működjön közre a pszichiáter szakorvosok által kezelt betegek gondozásában. A fejlett egészségügyi ellátási rendszerrel bíró államokban már régen felismerték azt az elkerülhetetlen szükségszerűséget, hogy a családorvosi hálózatot sokkal nagyobb mértékben be kell vonni a mentális zavarok ellátásába, mint azt a jelenlegi gyakorlat teszi. Ennek alapvető kritériuma pedig az, hogy a pszichiátriai szakma segítse a házi orvosokat felkészülni a korszerű, gyakorlati pszichiátriai diagnosztikai és terápiás ismeretek és készségek elsajátítására és szinten tartására.

Dr. Gazdig Éva Nyíregyházán a Jósavárosban praktizáló házi orvos, aki a következőt tartja fontosnak a két szakma együttműködésében: - *Hippocrates a test és lélek egységét hirdette. Éppen ezért fontos házi orvos feladata, amely egyben prevenció is a lelki egészség megőrzése érdekében, valamint az organikus megbetegedések diagnosztizálásán túl a mentális zavarok korai felismerésében és megfelelő kezelésében. A házi orvosnak a diagnózis felállításában nagy segítséget jelent, hogy ismeri a beteg szem-*

mélyiségét, élethelyzetét, munkahelyi és családi körülményeit. Természetesen a pszichiátriai betegségek megfelelő diagnosztikához és a terápia beállításához, gondozásához pszichiáter szakorvos segítsége nélkülözhetetlen a házi orvos számára. A szorongásos kórképek, pánik tünetcsoport, alkalmazkodási zavarokon kívül az utóbbi időben gyakoribbá vált a depressziós kórképek megjelenése is. Nagyon fontos a házi orvosok számára a megfelelő továbbképzés, az új terápiás eljárások, gyógyszerek megismerése, amelyhez elengedhetetlen a pszichiátriai szakma és a házi orvosok aktív részvétele.

Dr. Béltéki Béla foglalkozás-egészségügyi illetve házi orvos, gyakran találkozik azzal is, hogyan használja el a munka az embereket nem csak fizikálisan, hanem mentálisan is. - *Leggyakoribb mentális zavar a szorongás a praxásomban - mondja a doktor úr. - A segítség a pszichiáter szakorvosok részéről abban rejlik, hogy mikor, melyik tényező a vezető az általában komplex pszichés zavarokban. Segítség még a betegség konkrét identifikálásán túl az egzakt terápia javaslata. A beteg számára a betegség tényének elfo-*

gadása és a kezelés általában könnyebben elfogadtatható a házi orvostól. Ennek oka a titulusunkban, a „családorvos” tartalmában is benne van. Munkánkhoz nagy segítséget nyújt az egyre gyakorlatiasabb, ezáltal hatékonyabb pszichiátriai képzések számának növekedése. Fontos ez azért is, hiszen napjainkban egyre több és egyre összetettebb mentális betegségekkel találkozunk.

Gyakran találkoznak az orvosok a Jósa András Oktató Kórház SBO rendelésén is mentális zavarban szenvedő betegekkel.

Dr. Gutti Elek osztályvezető főorvost arról kérdeztem, a sürgősségi osztályra beérkezett betegeknek, ha mentális zavar áll fenn, az ellátás és a továbbutalás mi alapján történik. - *Szomatikus sürgősségi ellátást igénylő eseteknél a beteget nem a pszichiátrián helyezük el, ilyenkor szakorvosi konzíliumot kérünk. Azokban az esetekben, amikor a mentális krízisben lévő beteg szomatikus ellátást nem igényel, akkor a területileg illetékes pszichiátriára továbbítjuk, a Jósa András Oktató Kórháznak nyíregyházi lakosok ellátására van területi kötelezettsége, a vidékiek tartoznak a Sántha Kálmán Mentális Egészségközpont és Szakkórházhoz. Vannak esetek, amikor a beteg külön kérésére, felvesszük a kapcsolatot az általa megjelölt intézménnyel, ahol amennyiben biztosítják a beteg zavartalan ellátását és fogadó készek, tovább utaljuk a beteget. Azt is tapasztaljuk, hogy egyre nő a mentális zavarral jelentkező betegek száma. A betegek továbbítására egy megállapodás született a két kórház között, azokat a betegeket továbbítjuk, akik a veszély elhárítása után, pl. mérgezés, önkasztás, idegengest nyelés stb. már a pszichiátriára utalhatók. A legnagyobb gondot azonban az alkoholos betegek ellátása jelenti, meddig toxikológia, honnantól pszichiátria. Jelenleg az összes alkoholmérgezéssel beszállított beteget a Jósa András Oktató Kórház detoxikálja a toxikológiai részlegén.*

Dr. Pollák Csaba intézményünk mb. orvos-igazgatója azt hangsúlyozza, a Szakkórház eddigi gyakorlata szerint is fogadott betegeket a területi ellátási kötelezettsége mellett az ország egész területéről. Tüszük ezt azért is, mert az OPNI megszűnése óta az ország legnagyobb és komplex ellátást nyújtó szakkórházává váltunk. **A házi orvosoknak joguk van magasabb progresszivitású szintre küldeni betegeiket, amennyiben úgy gondolják ott a legjobb ellátást kaphatják a pácienseik, vagy a beteg komplex rehabilitációt igényel.** A Szakkórház egyedi sajátosságaiból adódóan és magasan képzett szakmai humánerő forrása révén a beutalt betegeket a legmagasabb szinten tudja ellátni. A hozzánk fordulóknak előjegyzést kérhetnek vagy sürgős esetekben azonnali felvételüket kérhetik intézményünkbe.

Újból Nővér Oszkár

A február a farsangi mulatságok és az Oszkár szobrok hónapja is. Már évek óta nem csak a hollywoodi színészeknek hozza el az Oszkár a szakma elismerését, hanem a Szakkórház nővéreinek is.

Az idén már 3. alkalommal rendezte meg a Sántha Kálmán Mentális Egészségközpont és Szakkórház a „Nővér Oszkár” versenyt, ahol az intézmény szakdolgozóiból álló csapatok nem csak szellemi, de gyakorlati tudásukról is képet adtak. A legjobban teljesítő csapat egy évig a „Nővér Oszkár” szobor tulajdonosa lehet, amely egy rangos elismerés egy-egy osztály nővéreinek. A nagykállói diákok voltak a statiszták, akik az idén a legjobb mellékszereplői díjat is átvehették. Látványos verseny, kellemes kikapcsolódás és a manapság megtépzott nővéri szakma elismerése volt ez a nap.

Az idei „Nővér Oszkár”-t a Sántha Kálmán Mentális Egészségközpont és Szakkórház II. pszichiátriai osztályának csapata vehette át és őrizheti a szakmai elismerés szobrát egy évig. A győztes csapat emellett egy hosszú hétvégét tölthet el Bükkfürdőn. A kikapcsolódás lehetőségét Pál Levente a Leventúra Kft. vezetője ajánlotta fel.

A képen a győztes csapat balról jobbra: Szűcs Bertalanné, Karsai Edit, Boros Gabriella, Deme Erzsébet

Segítők segítése

Nem először és nem utoljára ajánlotta fel segítségét Pál Levente szakkórházunknak. A kíváncsiság hajtott, amikor arra a kérdésre kerestem a választ, miből fakad emberszeretete, segíteni akarása a nagyvilágot végig utazó, nemrég hazatelepült üzletmeneknek.

Azok, akik érzékenyek mások problémájára, mindig érintettek valamilyen formában. Nem kivétel ez alól Pál Levente sem. Édesanyja egy amerikai szívsebészeten dolgozott, azt mondja

egész gyerekkorát a kórház miliójében töltötte orvosok és ápolók között. Az egyetem éveit a tengeren túlón végzett, tanulmányaira a pénzt kórházi munkával kereste meg. Látta és érezte, milyen áldozat, lemondás és elhivatottság kell ahhoz, hogy az elesett, beteg emberekkel a legemberségesebben és a legjobb tudásuk szerint foglalkozzanak a szakemberek. Ugyanezt a segítőkészséget tapasztalta, amikor a közelmúltban egy drasztikus betegséget diagnosztizáltak nála, azt mondja a nővérek, orvosok empátiája, segítőkészsége nélkül a gyógyulás nem történt volna meg. Azt látva, hogy itt Magyarországon mennyire alul finanszírozott a szakma arra gondolt, a saját lehetőségeihez mérten segíteni szeretne, hiszen az egészségügyi dolgozók azok, akik megérdemlik a feljükk fordulást. A világ fejlettebb kultúráiban az emberek mindennapjaiba beépült a segítség. Az amerikai egyetemeken oktatott tantárgy a szponzoráció, az üzleti etika, és más hasonló tantárgyak, ezeket a fiatalok Magyarországon nem tanulják. Most kezd el lassan kialakulni a mecenatúra, a segítség civil formája. Pál Levente szerint az egyik legfontosabb érték az életben a lelki egészség, talán a mai világban egy egészséges szkepticizmus segíthet a nehéz dolgokon átsegíteni bennünket, és az a tudat, hogy a nehéz helyzetben mindig van segítség, csak legyenek körülöttünk érzékeny, másokra is odafigyelő emberek.

vitkai

Betegek világnapja

A Sántha Kálmán Mentális Egészségközpont és Szakkórház negyedik alkalommal szervezett programokat 2009. február 11-én a Betegek Világnapján. Az idei rendezvény középpontjában a test és a lélek harmóniája állt, hiszen egészséges lélek nélkül, a test is hamar megbetegszik.

A rendezvény meghívottjai diákok és pszichiátriai betegek voltak nem véletlenül, hiszen az emberekben még napjainkban is erősen él az előítéletesség a mentális betegségben szenvedőkkel szemben. A fiatalok nem először jártak az intézmény falai között, és tapasztalhatták, hogy az itt fekvő betegek sem különböznek a hétköznapi emberektől. A szakkórház betegei is segítettek abban, hogy a diákok és tanárok is betekintés nyerhessenek abba, hogyan segíti a gyógyulást például a művészterápia, melynek fontos eszközei az agyagozás, szönyegszövés, a kreatív tevékenység.

A különböző lehetőségek mellett párhuzamosan előadásokat is hallgathattak az érdeklődők, a fiatalok agresszióról, a stresszkezelésről és a tanulási zavarokról. A program azonban arra is felhívta a szakemberek figyelmét, hogy a fiatalok generációjának sokkal nagyobb szüksége van nem csak a mentális felkészítésre, de a testi folyamatok vizsgálatára is. A közel négy száz diák közül, akik jelen voltak a programokon, minden ötödik diáknál a szakemberek magas vérnyomást és pulzus számot mértek vagy a vércukor és koleszterin szintje haladta meg nagyon sok diáknak az egészséges határértéket, sok fiatalnál pedig a stresszmenedzselés jelent problémát.

Megalakult az Országos Pszichiátriai Központ

Az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Központ bezárása nyomán elkezdett ürt pótolhatja a létrejött Országos Pszichiátriai Központ.

A központ azonban nem foglalkozik betegellátással, összesen négy fő munkatársa és a szakmai igazgató, Dr. Németh Attila végzi a jövőben azt a módszertani munkát, statisztikai adatgyűjtést és feldolgozást, tudományos kutatást, melyet az OPNI is végzett a bezárásáig. Emellett rövidtávú feladata az OPK-nak a pszichiátriai szakma humánerőforrásainak

felmérése és a szakmai minimumfeltételek kialakítása. A Központ székhelyét a Semmelweis Egyetem Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikája biztosítja. Az OPK létrehozásának célja, egy olyan típusú, az ágazat egészét felölelő szakmai és módszertani központ kialakítása, amely biztosítani tudja a szakterület országos szintű összefogását, szervezését és képviselését. A szakma állásfoglalása szerint a Központ felállítása a semmitől több, de az ideálistól, azaz az európai normarendszertől még messze áll.

Megújulás

Hosszas várakozás és egyeztetés után megalakult a pszichiátriai szakma vezető testülete, a Pszichiátriai Szakmai Kollégium.

A kijelölt választmány által megválasztott tagok: **Dr. Vincze Gábor, Dr. Bitter István, Dr. Bánki M. Csaba, Dr. Égerházi Anikó, Dr. Boncz István, Dr. Fekete Sándor, Dr. Harmatta János, Dr. Kurimay Tamás.**

A miniszter által felkért tagok: **Dr. Ostorharics-Horváth György, Dr. Németh Attila, Dr. Rihmer Zoltán, Dr. Kovács Gábor, Dr. Mór E. Csaba, Dr. Vizi János, Dr. Faludi Gábor**

Ambivalens érzelmek előzték meg a miniszteri jelölést, a végeredményt a szakma azonban örömmel fogadta, ugyanis a miniszter által delegáltak személye garantálja a szakmaiságot.

Amerikából jöttek...

2009. március 10-én Prof. Dr. Thomas R. Lawson és tíz fiatal, a Kent School of Social Work, University of Louisville, Kentucky, USA. mester képzésében résztvevő szociális munkás szakos hallgató tett látogatást Szakkórházunkban.

Az amerikaiak két hetet töltöttek Magyarországon, ebből egy hétig a Debreceni Egyetem szervezésében a megyében működő négy egészségügyi illetve szociális intézményben tettek látogatást, melynek célja az volt, hogy megismerjék az intézményi struktúrát, azok működését, valamint az ott folyó szociális munkát.

Hadobásné Kiss Hedvig gyakorlatvezető ápolóval, Miterli Edina minőségfejlesztési munkatárssal kísértem végig Szakkórházunkban amerikai vendégeinket. A hallgatókkal először Főigazgató Úr ismertette intézményünk eredményeit, rendezvényeinket, az itt folyó egészségügyi munkát. Az előadást követően megismerhették a kórházi szociális munka tevékenységi körét, annak folyamatait. A tájékoztatás részét képezte a „Segítők segítése” program bemutatása, az igénybe vehető jutatások, kedvezmények, lehetőségek megismertetése, mely a hallgatók nagyfokú elismerését vívta ki. A terepbemutató során villámlátogatást tettek a II. Pszichiátriai, valamint az Addiktológiai Osztályon. Megismerhették a foglalkoztatási, a csoport terápiás, illetve a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségeit intézményünkben.

A Debreceni Egyetemre minden évben ellátogató professzor és hallgatói csoport első alkalommal járt a Szakkórházban. A látogatás végén elégedetten, sok tapasztalattal távoztak intézményünkől, és megjegyezték, hogy a jövőben nemcsak fél napot, hanem amennyiben lehetőségük lesz rá, több időt szeretnének kórházunkban tölteni.

Hajdu Gyöngyi - szociális csoport vezetője

Gyakorlatosok az intézményben

A féléves oktatási csoport ülésén bemutattuk 2008.szeptember - 2009. január közötti időszakban hány fő hallgató vett részt az intézményben és milyen véleményeket mondtak a gyakorlatról. 189-fő hallgatói elégedettségét dolgoztuk fel és értékeltük.

A felmérés során azt tapasztaltuk, hogy a hallgatók kiválóan találták a gyakorlati idő lebonyolításának megszervezését. Maximálisan elégedettek voltak a fogadtatással, segítőkésznek találták a személyzetet és új

ismeretekkel, információkkal bővítették a már meglévő tudásukat. A hallgatók egy 1-5-ig terjedő skálán értékelték, hogy mennyire találták segítőkésznek mentorukat. Az osztályonkénti értékelés során is valamennyi hallgató segítőkésznek találta az osztály személyzetét, kiemelve az ápolókat. Ezúton is megköszönöm mindenkinek, aki részt vett ennek a kiemelkedő eredménynek az elérésében.

Hadobásné Kiss Hedvig - gyakorlatvezető ápoló

Nagy Istvánné - főkönyvi könyvelő - július

Nagy Istvánné

Nyíregyházán a Széchenyi István Szakközépiskolában szereztem meg a képesített könyvelői és pénzügyi ügyintézői szakképesítésem, melynek eddigi munkahelyeimen hasznát vettem.

Több mint 11 éve dolgozom a Szakkórház Pénzgazdálkodási osztályán, mint főkönyvi könyvelő. Nagyon meglepett, hogy engem tiszteltek meg a „hónap dolgozója” címmel.

Munkámat nagyon szeretem, és köszönöm a kollégáimnak a meg-

becsülést, mert ez is mutatja, hogy megbecsülik, és szükség van a munkámra.

Botos Csabáné orvos írnok - október

Botos Csabáné

Az érettségi után a Nyíregyházi Mezőgépi Vállalat nagykállói gyáregységében helyezkedtem el, tizenhét évig gyártás-előkészítő, majd anyagkönyvelő voltam. Közben két gyermekem született. A fiam 29 éves, a lányom pedig 11 éves. 1998. március 23-tól dolgozom a Szakkórházban a III. Pszichiátrián, mint orvos írnok. Kezdetben minden szokatlan volt, hiszen egy teljesen új szakmát kellett elsajátítanom, de 11 év után is úgy érzem, még mindig tanulhatok. Szeretem a munkám, mert változatos. Nélkülözhetetlen hozzá a kitartás, a szorga-

lom, de olyan munkatársaim és főnökeim vannak, akik segítőkészek, és akik mellett fejlődhetek.

Dóka Tünde humánpolitikai vezető - november

Dóka Tünde

A diplomás ápolói végzettség megszerzése után a Jósa András Oktató Kórházban ismerhettem meg az ápolás szinte teljes vertikumát. Munka mellett végeztem el a Pécsi Tudományegyetem humánpolitikai szakát, jelenleg is tanulok, a Nyugat-Magyarországi Egyetem egészségügyi menedzsment szakon.

2007 áprilisától dolgozom a Szakkórházban, mint humánpolitikai vezető, és a Járóbeteg szakellátás irányításában veszek részt. Emellett dolgozom az engedélyeztetési és finanszírozási csoportban. Ennyi munkakört csak úgy tudok ellátni,

hogy olyan munkatársaim vannak, akik maximálisan támogatnak, és akikkel hatékonyan lehet team munkában dolgozni. Így az elismerés az ő magas színvonalú munkájuknak is szól.

Dr. Bélteczki Zsuzsanna főorvos - december

Dr. Bélteczki Zsuzsanna

A Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem elvégzése után a Jósa András Megyei Kórház Pszichiátriai és Pszichoterápiás osztályán dolgoztam. A pszichiáter szakvizsga után pszichoterápiás, majd addiktológiai szakvizsgát tettem, és megszerzem angolból a C típusú felsőfokú nyelvvizsgát. 2005-től dolgozom a Szakkórház Addiktológiai osztályán.

Úgy gondolom elengedhetetlen az állandó önképzés, fontosnak tartom, hogy publikációkkal, tudományos előadásokkal a szakmának is megmutassuk eredményeinket.

Menta
Sántha Kálmán Mentális Egészségközpont és Szakkórház
Mentális Egészségvédelmi Lapja

Elérhetőségek: Cím: 4320 Nagykálló, Szabadság tér 13. Tel.: 42/563-800; E-mail: titkarsag@kallokorhaz.hu

Az intézményről bővebben tájékozódhat honlapunkon: www.kallokorhaz.hu

Felelős kiadó: Dr. Mór E. Csaba főigazgató; **Főszerkesztő:** Vitkai Éva; **Fotó:** Stankóczi László

Nyomdai munkálatok: Szempont Grafikai Stúdió Kft., Sarkadi László 70/39-49-505, www.szempontstudio.hu

Jótekonysági koncert Gerendás Péterrel

A világ egyre bonyolultabb, egyre több mindenhez értünk, ugyanakkor a legfontosabb, az egymáshoz, az emberekhez való viszonyunk mi a leginkább megsínylette a felgyorsult életet. Pedig egyre többen szorulnak segítségre. A civil szféra mozgósíthatja a rejtett tartalékokat, amelyekkel olyan embereken segíthet, ahová már nem jut elég figyelem, fény.

A META Klub, maga mellé állította a Szakkórházat és a Szent György Lovagrendet annak érdekében, hogy

karácsony előtt mosolyt varázsoljon olyan emberek arcára, akik a mindennapok küzdelmeiben szinte már felőrölték a maradék erőtartalmukat is. A jótekonysági koncert bevétele a Halmozottan Sérültek és

Szüleiknek Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesületét, valamint az idős és a tartós gondozásra szoruló pszichiátriai betegek körülményeinek javítását segítette.

A gazdasági előrejelzések jövőre sem ígérnek kedvező feltételeket. Az alapítványok, az egészségügy eddig is megszenvedte a pénznélküliséget, a hírek szerint ez 2009-ben még tovább súlyosbodhat. Kevesebből kell ugyanazt a minőséget produkálni. Ehhez azonban arra is szükség lesz

META
KLUB

**MENTÁLIS EGÉSZSÉGÉRT
TENNI AKARÓK KLUBJA**

Érdek nélkül
az értékek mentén

még nagyobb mértékben, hogy a civilek összefogása mozgósítsa az erőtartalékokat.

Gerendás Péter és a Polip együttes is az ügy mellé állt, példát mutatva mindenkinek, a nehéz helyzetben sem szabad kivesznie a legfontosabb értékeknek.

A szeretet, a segítség, a támogatás ne vesszen ki a mindennapi életünkéből. Azok akik december 20-án jegyet vettek a Jótekonysági Koncertre, melynek a Szakkórház Lovagterme adott otthont, példát mutattak abból, hogyan lehet az elesettebb embertársainkon segíteni. Az összegyűlt bevételből 200 ezer forintot utalt át a META Klub a Halmozottan Sérültek és Szüleiknek Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesületének, 100-100 ezer forintot pedig a Szakkórház Gerontopszichiátriai és a Rehabilitációs részlegének. Köszönjük mindenkinek, akik hozzájárultak ahhoz, hogy nehéz helyzetben lévő embertársainkon segíthetünk.

VIII. Nemzetközi Böllérverseney

Újra Napkor adott otthont január immár hagyományos böllérverseneyének, melyhez az idén is számos civil program kapcsolódott. A Meta Klub saját sátorral, érdekes programokkal, ínycsiklandozó kóstolóval várta a betérőket.

Most is lehetőség nyílt arra, hogy a vendégekkel felmérést készítsenek a szakemberek arról, milyen a lakosok mentális egészségvédelemmel kapcsolatos ismerete, tudása. Közel százan vállalkoztak a teszt kitöltésére, a feldolgozás eredménye a tavaly ugyanitt készített felméréshez hasonlóan alakult. A válaszadók közel 70%-a tisztában volt vele, hogy a depresszió mentális betegség, azonban a megkérdezettek fele a rosszkedvet is annak tartotta. A mentális egészségért tenni akarókat igazolta az a tény, hogy a tesztet kitöltők kétharmada szeretne többet megtudni a pszichés betegségekről és arról, mit tehetünk, hogy a lelkünk egészségét megőrizzük. A válaszadók többsége szerint a mentális zavarban szenvedők nagy részét még ma is kirekeszti a társadalom, illetve hátrányt szenvednek a munkaerő piacon is.

Márkabolt

ADIDAS Márkaboltunkban forgalmazunk és kínálunk kiváló minőségű sportruházati és utcai viseletre alkalmas adidas® termékeket, amelyek követik az aktuális divatirányzatot. Termékeink között található felső- és alsóruházat, cipő, táska és egyéb kiegészítők, továbbá speciális termékcsoporton belül értékesítünk futball, kosárlabda és kézilabda felszereléseket. Színvonalas kiszolgálással várjuk kedves vásárlóinkat, térjenek be hozzánk!

Cím: Nyíregyháza, Zrinyi Ilona u. 2.
(sétáló utca)
Tel.: 42/410-018

A "Segítők segítése" partnerkártyával rendelkezők 15 % engedményben részesülnek minden adidas® termék megvásárlása esetén.

RENOMÉ-PRINT KFT.

A Renomé Print Kft. szakmát szerető kereskedelmi munkát végez legalább 10 éve. Tevékenységi körünk iskolaszter, írószter, irodaszter, nyomtatvány, nyomtató kellékanyag, kreatív - hobby, háztartási és irodai papírúru, sportruházat kiskereskedelmi és viszonteladói forgalmazása. Rendelkezésre állunk a kis óvodások, iskolások, egyetemisták, vállalkozások, közületek, intézmények részére. Udvarias kiszolgálással, szakszerű tanácsadással és AKCIÓKKAL várjuk kedves vásárlóinkat!

A "Segítők segítése" partnerkártyával rendelkezők 10 % engedményben részesülnek!

Cím: 4400 Nyíregyháza, Szent István u. 3.
Tel.: 06 (42) 507-780, Tel/fax: 06 (42) 410-437
Nyitva: H-P: 7:30-17:30, Szom.: 8:00-12:30
Web: www.renome-print.hu
e-mail: irodaszterek@renome-print.hu

Nyírségi Patyolat Rt.

A Nyírségi Patyolat Rt. a több mint 50 éves tapasztalat, az egyedülálló szakmai hozzáértés és felkészültség alapján biztosítja Önök számára a textiltisztítást.

Cím: Nyíregyháza, Símai u. 2.
Tel.: 42/506-257

e-mail: nyirsekipatyolat@mail.datanet.hu
web: www.nyirsekipatyolat.hu

A "Segítők segítése" program keretében partnerkártyát és hozzácsatolkozó utalványt bemutató munkatársaknak évi 10.000 Ft tisztítási értékhatárig 10 % engedményt nyújtunk.

A kedvezményt biztosító üzletek címe megtalálható a Szakkórház intranetes, illetve internetes honlapján.

Óbester Étterem

Az Óbester Étterem hagyományos, illetve különleges ételekkel, specialitásokkal, teljes diétás étlappal, színvonalas kiszolgálással várja kedves vendégeit.

A "Segítők segítése" program keretében a partnerkártyát bemutató munkatársak az étteremben 10 % kedvezményben részesülnek.

Cím: Nagykálló, Korányi u. 1.
Telefonszám: (42) 264-496

Rapid Optika

ingyenes computeres látásvizsgálattal, kontaktlencse illesztéssel, szemüvegkészítéssel és javítással várja kedves ügyfeleit.

Cím: Nagykálló, Korányi u. 1.
Tel.: 42/263-423

A "Segítők segítése" program keretében a partnerkártyát, illetve a Rapid Optika által kiadott utalványt bemutató munkatársak és családtagjaik az alábbi kedvezményekben részesülnek:

optikai keret: -50 %, lencse/napszemüveg: -20 %
kontaktlencse: -10%

Opti Markt Optika

Az Opti Markt Optika ingyenes látás-, és kontaktlencse vizsgálattal, a megyében a legnagyobb napszemüveg és optikai keret márkaválasztékkal várja kedves ügyfeleit.

Cím: Nyíregyháza, Kosbor u. 1. (Tesco Áruház)
Tel.: 30/229-0077

A "Segítők segítése" program keretében a partnerkártyát bemutató munkatársak 10% kedvezményben részesülnek vásárlás esetén.

MENTA ALAPÍTVÁNY

Levelezési cím: 4400
Nyíregyháza, Kassuth u. 50.
Tel.: 42/563-801, Fax: 42/563-890
Adószám: 18817021-1-15

Az Alapítvány célja a mentális betegségekkel kapcsolatos ismeretterjesztés, ehhez kapcsolódóan mérsékelni illetve megszüntetni a betegségben szenvedők stigmatizációját.

Ha Ön segíteni szeretne, köszönettel fogadjuk felajánlását a következő számlaszámon:
11600006-00000000-23847811

SEGÍTŐ SEGÍTÉSE ALAPÍTVÁNY

Levelezési cím: 4400, Nyíregyháza, Kassuth u. 50.
Tel.: 42/563-801; Fax: 42/563-890
Adószám: 18817038-1-15

Az Alapítvány célja a segítők számára olyan mentális és fizikális lehetőségeket teremteni, amely az adni tudást megsokszorozza a betegek felé, mert a segítőknek ez a tevékenység a legfontosabb munkaeszköze.

Ha Ön segíteni szeretne, köszönettel fogadjuk felajánlását a következő számlaszámon:
11600006-00000000-23849590

ALKONY ALAPÍTVÁNY

Az idős, magatehetetlen betegek ápolása, gondozása, jobb színvonalasabb ellátása érdekében fejti ki tevékenységét.

Ha Ön segíteni szeretne, köszönettel fogadjuk felajánlását a következő számlaszámon:
11744120-20011325